

18.03.2019

Pormestari

57 §**Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle
Munkkiniemen koulutustalon suojelemisesta**

HEL 2017-010041 T 10 03 10

Päätös

Pormestari antoi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon:

Munkkiniemen koulutustalo on vuonna 1918 valmistunut Eliel Saarisen suunnittelema rakennus, joka on nykyisin valtion omistuksessa. Alun perin pensionaatiksi suunniteltu rakennus ja saman kadun varrelle rakennetut Hollantilaisentien rivitalot ovat ainoat konkreettiset toimeksiannot, jotka seurasivat Saarisen vuonna 1915 valmistuneesta Munkkiniemi–Haaga-kaupunkisuunnitelmasta.

Tyyliltään keskieurooppalaista jugendklassismia edustava uudenaikainen pensionaatti ehti toimia alkuperäisessä käytössään vain muutamia vuosia (1919–1922), kunnes se konkurssiin ajautuneena lunastettiin valtiolle ja muutettiin Kadettikouluksi. Kadettikouluna rakennus toimi vuoteen 1940 saakka, jonka jälkeen siitä tehtiin Ilmavoimien esikunta. Näiden vuosien aikana tiloja muokattiin ja pintamateriaaleja yksinkertaistettiin, mutta rakennuksen alkuperäiset ominaispiirteet säilyivät.

1970-luvun puolivälissä rakennus muutettiin Valtion koulutuskeskukseksi. Rakennushallituksen johdolla tehdyssä täydellisessä peruskorjauksessa ulkoasu säilytettiin pitkälti ennallaan, mutta sisätilat rakennettiin käytännössä uudestaan. Keskeiset yhteistilat, joita ovat erityisesti pääsisäänkäynnin aula ja portaikko, ruokasali sekä tornisalonki ovat kuitenkin hyvin säilyneet.

Helsingin yleiskaavassa (2016) alue on asuntovaltaista aluetta A3.

Rakennus on suojeltu voimassa olevassa asemakaavassa merkinnällä sr-1:

”Rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus. Rakennusta ei saa purkaa, eikä siinä saa suorittaa sellaisia korjaus- ja muutostöitä, jotka tarvelevät rakennuksen arvoa tai tyyliä. Mikäli rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu tällaisia toimenpiteitä, rakennus on pyrittävä korjaamaan rakennuksen tyyliin hyvin soveltuvalla tavalla.”

Lisäksi rakennus on suojeltu 18.9.1980 annetulla valtioneuvoston päätöksellä (n:o 8704/55/77) valtion omistamien kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun asetuksen (278/1965)

18.03.2019

Pormestari

nojalla. Asetuksen mukainen suojelu kattaa koko rakennuksen sisä- ja ulkotiloineen (kaavamerkintä sv).

Kohteen suojeluun sovelletaan yllä mainittua asetusta, kunnes suojelu on valtiolta pois luovuttamisen johdosta käsitelty rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) mukaisesti ja tämän lain nojalla tehty päätös on vahvistettu. Asetuksen mukaisen suojelun lakkaamiseen tähtäävä, rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain mukainen prosessi on alkanut, sillä Senaatti-kiinteistöt on pyytänyt 1.9.2017 sähköpostitse ELY-keskusta käynnistämään prosessin koulutustalon suojelemiseksi rakennusperintölain säännösten nojalla.

Koulutustalon tontille on valmisteltu asemakaavan muutosehdotus nro 12519 (HEL 2017-009940), jonka tavoitteena on mahdollistaa koulutustalon muuttaminen pääosin asumiseen siten, että rakennuksen ympäristön, ulkoasun ja merkittävimpien sisätilojen rakennustaiteelliset ja kulttuurihistorialliset arvot säilyvät korjaus- ja muutostöiden yhteydessä. Asemakaavan muutosehdotuksen suojelumääräyksiä on tarkennettu ja täydennetty erityisesti suojeltavien sisätilojen osalta rakennuksen käyttötarkoituksen muuttuessa ja sen siirtyessä yksityisomistukseen. Kaupunkiympäristölautakunta esitti 11.12.2018 tarkistetun kaavaehdotuksen nro 12519 hyväksymistä kaupunginhallitukselle.

Asemakaavan muutosehdotuksessa rakennusta esitetään suojeltavaksi merkinnällä sr-1:

”Kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti huomattavan arvokas rakennus. Rakennuksen arvokkaita sisätiloja ovat sisääntuloaula, siihen liittyvä ravintolasali, tornisalonki alatasanteineen ja kaksi sisäistä avoporrasta. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä tai sen arvokkaissa sisätiloissa saa tehdä sellaisia korjaus tai muutostöitä, jotka heikentävät rakennuksen tai sen arvokaiden sisätilojen rakennustaiteellisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä.

Rakennuksen julkisivujen, vesikaton ja arvokkaiden sisätilojen korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden, tilasarjojen, kiinteän sisustuksen, rakennusosien ja niiden yksityiskohtien, materiaalien ja värien säilyttäminen ja ennallistaminen. Vesikaton muotoa ei saa muuttaa eikä sen yläpuolelle saa sijoittaa teknisiä laitteita tai muita rakennelmia.

Katonlappeisiin ei saa avata uusia ikkuna-aukkoja tai parvekkeita. Katujen puoleiset julkisivut tulee säilyttää ja/tai korjatessa ennallistaa alkuperäisasuunsa. Mikäli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti. Kadetintien puoleiseen julkisivuun saa lisätä yhden uuden ikkunan. Uuden ikkunan

18.03.2019

Pormestari

tulee materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja yksityiskohdiltaan vastata alkuperäisikkunoiden toteutusta.

Ravintolasaliin tai sisääntuloaulaan ei saa sijoittaa asuintiloja. Tiloihin saa sijoittaa asumista häiritsemättömiä työ-, ravintola-, yhteis- tai muita vastaavia tiloja. Tiloja ei saa jakaa kiinteillä väliseinillä. Tiloissa tulee säilyttää alkuperäinen kattorakenne ja muu kiinteä sisustus. Ravintolasalissa tulee säilyttää kattorakenteeseen entisöity koristemaalauk.

Tornisalonkiin saa sijoittaa asuintiloja. Tilaa ei saa jakaa kiinteillä väliseinillä. Tilassa tulee säilyttää alkuperäinen kattorakenne, siihen entisöity koristemaalauk ja muu kiinteä sisustus. Tornisalongin alapuolisen asunnon viereiseen ullakotilaan saa sijoittaa asumista palvelevia aputiloja enintään 55 m². Muilta osin ullakolle ei saa sijoittaa asuin- tai asumista palvelevia aputiloja, lukuun ottamatta IV-konehuoneita ja ulkoiluvälinevarastoja.

Rakennusten sisäisten avoportaiden alkuperäiset paneloinnit, porrassyökset ja kaiteet tulee säilyttää. Hissiä ei saa sijoittaa avoportaiden porrassyöksejen keskelle.”

Asemakaavan muutosehdotukseen on lisäksi merkitty, että rakennus on suojeltu valtion omistamien rakennusten suojelua koskevan asetuksen 480/1985 (korvannut aiemman asetuksen valtion omistamien kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta 278/1965) nojalla valtioneuvoston päätöksellä 18.9.1980. Päätös on voimassa, kunnes rakennuksesta on myönteinen tai kielteinen rakennusperinnön suojelamisesta annetun lain (498/2010) nojalla tehty päätös ja se on saanut lainvoiman riippumatta kaavaratkaisusta tai sen voimaantulosta.

Asemakaavan muutosehdotus on laadittu yhteistyössä Museoviraston kanssa ja se tulee turvaamaan koulutustalon huomattavien kulttuurihistoriallisten, rakennustaiteellisten ja kaupunkikuvallisten arvojen säilymistä varsin kattavasti. Museovirasto totesi kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa (11.10.2018), että se pitää kaavaratkaisua kohteen suojelutavoitteiden mukaisena.

Helsingin kaupunki pitää edellä esitetyn perusteella suojelun toteuttamista asemakaavalla riittävänä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

18.03.2019

Pormestari

Liitteet

1 Uudenmaan ELY-keskuksen ilmoitus rakennussuojeluasian vireille tulosta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet**Ote**

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 11.9.2017 toimittanut kaupungille liitteenä olevan ilmoituksen Munkkiniemen koulutustaloa koskevan rakennussuojeluasian vireille tulosta. Senaatti-kiinteistöt, jonka hallinnassa koulutustalo on, on pyytänyt ELY-keskusta käynnistämään prosessin koulutustalon suojelemiseksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla. Koulutustalon myynnistä on laadittu esisopimus Senaatti-kiinteistöjen ja Aalto Ympäristökehitys Oy:n välillä. Rakennusperintölain mukaan ELY-keskuksen on pantava vireille rakennuksen suojelua koskeva asia, kun asetuksella suojeltu valtion omistama rakennus luovutetaan toiselle.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan maankäyttöjohtajan lausunto. Päätösehdotus on pieniä stilistisiä korjauksia lukuun ottamatta maankäyttöjohtajan lausunnon mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Liitteet

1 Uudenmaan ELY-keskuksen ilmoitus rakennussuojeluasian vireille tulosta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

18.03.2019

Pormestari

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.03.2019

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 57 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

18.03.2019

Pormestari

Jan Vapaavuori
pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 18.03.2019.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566